

Έτσι είναι αν έτσι νομίζετε

του Λουίτζι Πιραντέλλο

ΘΕΛΕΙ

Θεατρική ομάδα

Αγ. Πορφύριος " Ο Μίμος "

Λίγα λόγια για το Συγγραφέα

Ο Λουίτζι Πιραντέλλο (1867–1936), πεζογράφος και ίσως ο σημαντικότερος σύγχρονος ιταλός θεατρικός συγγραφέας γεννήθηκε στο Αγκριτζέντο της Σικελίας, τον αρχαίο Ακράγαντα. Ο ίδιος υποστήριζε πως ήταν ελληνικής καταγωγής και πως το επίθετο του είναι παραφθορά της ελληνικής λέξης Πυράγγελος. Γεννήθηκε σε μια βίλα με το όνομα «Χάος», όπου είχε εγκατασταθεί η οικογένειά του για να αποφύγει την επιδημία χολέρας κι έγραψε γι' αυτό, *«...Είμαι παιδί του χάους, και όχι αλληγορικά, πραγματικά»*. Γόνος αστικής οικογένειας, με σπουδές φιλολογίας, νομικής και γλωσσολογίας στο Παρίσι και στη Ρώμη το 1887 και συνέχισε τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο της Βόννης, όπου το 1891 ολοκλήρωσε τη διδακτορική του διατριβή επάνω στη Σικελική διάλεκτο. Από το 1897 έως το 1922 δίδαξε ως καθηγητής της ιταλικής φιλολογίας στο ανώτατο ινστιτούτο της ιταλικής πρωτεύουσας.

Παντρεύτηκε το 1894 την Μαρία Αντονιέτα Πορτολάνο, κόρη του συνεταίρου του πατέρα του με την οποία απέκτησαν τρία παιδιά. Το 1903 αποδείχτηκε μια δύσκολη χρονιά για τον Πιραντέλλο, καθώς η οικονομική καταστροφή του πατέρα του τον οδήγησε στα πρόθυρα της αυτοκτονίας και τον υποχρέωσε να ασχοληθεί επαγγελματικά με τη διδασκαλία και τη συγγραφή. Η οικονομική καταστροφή κλονίζει σοβαρά και την ψυχική υγεία της γυναίκας του. Σε αυτήν την ατμόσφαιρα γράφει το κυριότερο μυθιστόρημα του με το οποίο έγινε γνωστός στο ευρύτερο κοινό, *«Ο μακαρίτης Ματτία Πασκάλ»*.

Η θεματολογία των έργων του είναι σε μεγάλο βαθμό εμπνευσμένα από τη ζωή του, από τους θρύλους της Σικελίας, από την ψυχική ασθένεια που διακατείχε την γυναίκα του, από το χαρακτήρα

του πατέρα του, από το ηθικό τέλμα της εποχής του και από την προσπάθεια του να γίνει αυτό που ήθελε.

Στη Ρώμη συνεργάστηκε με λογοτεχνικά περιοδικά δημοσιεύοντας ποιήματα και πεζογραφήματά του. Η πρώτη του ποιητική συλλογή εκδόθηκε το 1899. Ακολούθησαν τα έργα: «*Η αποδιωγμένη*» (1901), «*Οι γέροι και οι νέοι*» (1909), «*Τερτσέτι*» (1912), «*Η τράπουλα*» (1915), κ.ά. Πολλά από τα διηγήματα του έχουν μεταφραστεί σε περιοδικά και ανθολογίες. Φιλοδοξούσε να γράψει «*novelle per un anno*», δηλαδή 365 διηγήματα, ένα για κάθε μέρα του χρόνου. Έφτασε τελικά τα 256. Εκείνο όμως που έμελλε να τον κάνει παγκοσμίως γνωστό ήταν το θεατρικό του έργο. Το πρώτο μέρος του συνολικού θεατρικού του έργου το έγραψε σε μια ιδιαίτερα οδυνηρή εποχή γι' αυτόν, εξαιτίας του θανάτου της μητέρας του και της διανοητικής αρρώστιας της συζύγου του. Τα κυριότερα θεατρικά έργα του, με τα οποία αποκρυσταλλώθηκε το ύφος γνωστό ως «*πιραντελλισμός*», είναι: «*Έτσι είναι, αν έτσι νομίζετε*» (1917), «*Η ηδονή της τιμιότητας*» (1917), «*Όλα σε καλό*» (1920), «*Έξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα*» (1921), «*Να ντύσουμε τους γυμνούς*» (1922), «*Απόψε αυτοσχεδιάζουμε*» (1930). Το 1921 ανεβαίνει το «*Έξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα*» στη Ρώμη και την επόμενη χρονιά για πρώτη φορά εκτός Ιταλίας, στο Λονδίνο. Από εδώ και πέρα τα έργα του μεταφράζονται σε αρκετές γλώσσες του κόσμου, σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία και κερδίζοντας μια θέση στο πάνθεον των θεατρικών συγγραφέων.

Ο όγκος του έργου του είναι εντυπωσιακός. Τελείωσε το πρώτο του θεατρικό έργο στην ηλικία των 40, όμως στη συνέχεια έγραψε άλλα σαράντα τρία, καθώς και επτά μυθιστορήματα. Το 1934 τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας για το σύνολο του έργου του. Στις 10 Δεκεμβρίου του 1936 πεθαίνει στη Ρώμη. Το 1946

μεταφέρονται οι στάχτες του με ελληνικό βάζο στο αρχαιολογικό μουσείο του Αγκριτζέντο και το 1949 η βίλα «Χάος» κηρύσσεται εθνικό μουσείο, όπου και θα τοποθετηθούν οριστικά οι στάχτες του.

Η πλοκή

Η ζωή στη μικρή πόλη έχει αναστατωθεί απο την έλευση μιας παράξενης οικογένειας. Οι αλλόκοτες συνήθειες της έχουν κινήσει την περιέργεια των κατοίκων. Το μυστήριο γύρω απο αυτήν έχει εγείρει ερωτήματα που ζητούν αγωνιωδώς απαντήσεις. Ποια είναι η πραγματική σύζυγος του κ. Πόντζα; Μήπως η κόρη της κ.Φρόλας έχει πεθάνει; Που κρύβεται λοιπόν η αλήθεια; Και μέχρι που θα έφταναν για να την ανακαλύψουν οι ήρωες μας;

Λίγα λόγια για το έργο

Σε μια δύσκολη περίοδο της ζωής του τα έργα του άρχισαν να περιστρέφονται γύρω από το «τραγικό παιχνίδι της υποκειμενικότητας κάθε αλήθειας». Ένα χαρακτηριστικό έργο του Πιραντέλλο είναι το «Έτσι είναι, αν έτσι νομίζετε». Οι ήρωες του μέσα από τις ιλαροτραγικές σκηνές που εκτυλίσσονται, αιωρούνται ανάμεσα στο πραγματικό και το φανταστικό και περνούν από τη μυθοπλασία στην αμφισβητούμενη αλήθεια. Επιδίωξε μέσα από το έργο να αποδείξει πως λόγω της ενασχόλησης μας με τον εαυτό μας και την προσπάθεια προβολής του εαυτού μας στους άλλους, αδυνατούμε να κατανοήσουμε αντικειμενικά την προσωπικότητα οποιουδήποτε άλλου. Το «Έτσι είναι, αν έτσι νομίζετε» είναι βασισμένο σε πραγματικά γεγονότα. Το εμπνεύσθηκε από την ιστορία ενός άνδρα, της γυναίκας του και της πεθεράς του, οι οποίοι έχασαν όλα τα χαρτιά τους σε ένα σεισμό και άρχισαν να διηγούνται ιστορίες που δε μπορούσαν να αποδειχτούν. Έτσι, συνδύασε τις δύο ιστορίες,

του συζύγου και της πεθεράς, σε ένα θεατρικό έργο. Πολλοί θεωρούσαν όμως ότι άντλησε την έμπνευση του από το γεγονός πως ο ίδιος προσπαθούσε να πείσει τους γύρω του ότι η γυναίκα του είναι τρελή, ενώ πίστευαν τρελό τον ίδιο. Τον γοήτευε η αβεβαιότητα της ανθρωπίνης ύπαρξης και επηρεασμένος από την χρόνια ψυχική ασθένεια της γυναίκας του, τον μάγευε το γεγονός πως εκείνη ακροβατούσε μεταξύ πραγματικότητας και φαντασίας. Η γυναίκα του Πιραντέλλο κατρακύλησε στην τρέλα λόγω των σοβαρών οικονομικών προβλημάτων που αντιμετώπιζε ο πατέρας της. Η οικονομική αυτή καταστροφή είχε προκληθεί από μία πλημμύρα. Αντίστοιχα στο «Έτσι είναι, αν έτσι νομίζετε», τα συναισθηματικά τραύματα προκαλούνται από έναν σεισμό. Κατά κόρον στα έργα του κυριαρχεί η αβεβαιότητα, καθώς οι ήρωες του Πιραντέλλο ακροβατούν σε ένα σχοινί μεταξύ πραγματικότητας και φαντασίας. Οι θρύλοι της Σικελίας βρίθουν από παρόμοιες ιστορίες στις οποίες οι άνθρωποι χάνουν την αίσθηση του ποιοι είναι και συμπεριφέρονται με εξωφρενικό τρόπο. Στην Πιραντελλική δραματουργία δεν υπάρχει απόλυτη αλήθεια, παρά μόνο ένα παιχνίδι ρόλων και «η ανάγκη να εξαπατούμε αδιάκοπα τον εαυτό μας δημιουργώντας μια πραγματικότητα [2]μία για τον καθένα και ποτέ την ίδια για όλους, που αποδεικνύεται κάθε τόσο μάταιη και φανταστική», όπως γράφει ο ίδιος ο συγγραφέας. Η καλλιτεχνική φύση του Πιραντέλλο διαμορφώθηκε από τη σύνθεση δύο διαφορετικών πολιτισμικών ρευμάτων. Το Τζιρτζέντι της Σικελίας όπου και γεννήθηκε, ασκούσε έντονα την επίδραση του Ισλάμ και είχε περισσότερο αραβικό παρά ευρωπαϊκό χαρακτήρα. Στη συνέχεια σπούδασε στη Βόννη όπου μαγεύτηκε από τα μεγάλα κινηματα ιδεών και τέχνης της Αυστρίας και της Γερμανίας και από το κίνημα του συμβολισμού. Το έργο ανέβηκε για πρώτη φορά στις 18 Ιουνίου 1917 στο θέατρο Olimpia του Μιλάνο από τον θίασο του Βιρτζίνιο Τάλλι.

Στην πρεμιέρα, όταν υψώθηκε η αυλαία και εμφανίστηκε ο συγγραφέας, προκάλεσε στον κόσμο ζωηρά χειροκροτήματα και επευφημίες, ενώ κάποιοι άλλοι εξοργίστηκαν με το τέλος του έργου. Ένας θεατής πέταξε την καρέκλα του στη σκηνή, η οποία προσγειώθηκε μπροστά ακριβώς από τον Πιραντέλλο. Εκείνος πήρε την καρέκλα, κάθισε και είπε: «Σας ευχαριστώ πολύ, η μέρα μου σήμερα ήταν πολύ κουραστική».

Ο Πιραντέλλο στον πρόλογο του έργου του γράφει:» Νομίζω πως η ζωή είναι μία πολύ θλιβερή φάρσα. Γιατί έχουμε μέσα μας -χωρίς να μπορούμε να ξέρουμε πως, γιατί κι από που- την ανάγκη να εξαπατούμε αδιάκοπα τον εαυτό μας, δημιουργώντας μία πραγματικότητα (μία για τον καθέναν και ποτέ την ίδια για όλους) που κάθε τόσο αποδεικνύεται ότι είναι μάταιη και φανταστική. Όταν ένας άνθρωπος ζει, ζει και δεν φαίνεται. Λοιπόν, κάντε έτσι ώστε να φαίνεται, δείξτε τον την ώρα που ζει υπό το κράτος των παθών του. Βάλτε μπροστά του έναν καθρέφτη. Τότε ή μένει κατάπληκτος από την όψη του ή στριφογυρίζει τα μάτια του για να μην δει τον εαυτό του ή έξω φρενών φτύνει την εικόνα του ή οργισμένος δίνει μία γροθιά για να την καταστρέψει. Κι αν έκλαιγε δεν μπορεί πια να κλάψει. Κι αν γελούσε δεν μπορεί πια να γελάσει άλλο. Μια φορά, κάτι δυσάρεστο θα είναι το αποτέλεσμα. Αυτό το δυσάρεστο είναι το Θέατρό μου.»

Συντελεστές παράστασης

Σκηνοθεσία : Γιάννης Νικόλτσιος

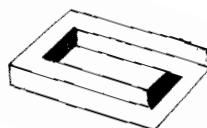
Φωτισμοί : Λένα Μήττα

Ηχοληψία: Στέλλα Νικόλτσιου

Σκηνικά: Άννα Συμεωνίδου

Επιμέλεια κειμένων προγράμματος : Πηνελόπη Κελεσίδου &
Δέσποινα Ζυμαράκη

Επιμέλεια αφίσας : Χάρρης Παπαντωνίου

Παίζουν (με σειρά εμφάνισης)

Υπηρέτης: Γιάννης Νικόλτσιος
Λαμπέρτο Λαουντίζι: Χάρης Παπαντωνίου
Αστυνόμος Τσεντούρι: Ειρήνη Καραφωτιά
Αμαλία: Αλεξάνδρα Κλούρα
Ντίνα: Πηνελόπη Κελεσίδου
Αδερφές Σιρέλλι: Δέσποινα Ζυμαράκη και Βασιλική Λύκκου
Κυρία Τσίνι: Νίκη Ζαχαροπούλου
Αγκάτσι: Άγγελος Μόσχου
Κυρία Φρόλα: Ντάρια Πάλλη
Πόντσα: Δαμιανίδης Γιώργος
Κυρία Νέννι: Αρίστη Αλωπούδη
Νομάρχης: Σοφία Μαρτίνη
Κυρία Πόντσα: Αρίστη Αλωπούδη

Λίγα λόγια για την ομάδα:

Η θεατρική μας ομάδα «Άγιος Πορφύριος, Ο Μίμος» συγκροτήθηκε το 2005 αρχικά από νέους της ενορίας του Αγίου Παντελεήμονος Καλαμαριάς. Σύντομα όμως η δημιουργική της εμβέλεια επεκτάθηκε και εκτός των συνόρων της και εδώ και πολύ καιρό αγκαλιάζει νέους από την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης που επιθυμούν να την πλαισιώσουν. Για έντεκα συναπτά έτη πορεύτηκε ως Θεατρική Ομάδα «Άγιος Παντελεήμων» και το 2016 ανέλαβε τα σκήπτρα της επίσημης Θεατρικής Ομάδας της Ιεράς Μητρόπολης Καλαμαριάς με το όνομα «Άγιος Πορφύριος, Ο Μίμος».

Όλα αυτά τα χρόνια, τα μέλη της Ομάδας μας εργάζονται ακάματα με αστείρευτη αγάπη και παραδειγματική αφοσίωση στο θέατρο και την εν γένει καλλιτεχνική δημιουργία προκειμένου να ανεβάσουν παραστάσεις που πέρα από την προσωρινή τέρψη, θα αναμοχλεύσουν τον κριτικό προβληματισμό και θα εγείρουν υπαρξιακά ερωτήματα, αγγίζοντας τις εσώτερες ψυχικές και

συναισθηματικές χορδές των θεατών. Εάν κρίνουμε δε από τη θερμότητα ανταπόκριση του κοινού, αισθανόμαστε ότι έως σήμερα έχουμε προσεγγίσει το στόχο μας και αυτό αποτελεί υψίστη ηθική δικαίωσή μας, για την οποία επιθυμούμε και από αυτό το σημείο να σας ευχαριστήσουμε από καρδιάς. Η αποδοχή αυτή μας συγκινεί και μας προτρέπει να ανεβάζουμε κάθε φορά τον πήχη ακόμη ψηλότερα.

Μέχρι σήμερα, η Ομάδα μας έχει ανεβάσει τις εξής παραστάσεις:

Μέχρι σήμερα έχει παρουσιάσει τις παραστάσεις:

- «Η χρυσή πόλη»(2005-2006),
- «Αλίμονο στους νέους»του Αλέκου Σακελάρη (2007),
- «Τα τέσσερα πόδια του τραpezιου» του Ιάκωβου Καμπανέλλη (2008),
- «Τριαλαλί , τριαλαλό!Παραμύθι αρχινώ!» Παιδική παράσταση διασκευή του πληγωμένου γίγαντα της Νικόλτσου Στέλλας (2009)
- «Ένας βλάκας και μισός» (2009) & «Ήττείται ψεύτης»(2010) του Δημήτρη Ψαθά,
- «Αχ αυτά τα φαντάσματα» του Εντουάρντο ντε Φιλίππο (2011),
- «Ο Αρχοντοχωριάτης» του Μολιέρου (2012) ,
- «Ρινόκερος» του Ιονέσκο (2013),
- «΄Με τα δόντια» του Θόρντον Ουάιλντερ (2014),
- «Και ζήσαν αυτοί καλά ..;» της Νίκης Δεδούση (μέλος της θεατρικής ομάδας) (2015) ,
- «Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα» του Κάρολου Ντίκενς (2016) ,
- «Οι γερμανοί ξανάρχονται» του Αλέκου Σακελάρη (2017) ,
- «Πανχελωνιακός εναντίον Λαγουδένας λαίλαπας» του Ευγένειου Τριβιζά (2017) Σε συνεργασία με την θεατρική ομάδα Εγενήθημεν.

Για να έχετε πρόσβαση σε αρχειακό υλικό από προηγούμενες παραστάσεις και να μαθαίνετε τα νέα μας, σας προσκαλούμε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της Ομάδας μας στο facebook:

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε όλους αυτούς που , όπως και τόσα χρόνια έτσι και φέτος , στάθηκαν στο πλευρό μας και συνέβαλαν στην πραγματοποίηση της παράστασης και επιθυμούν να μείνουν ανώνυμοι. Τον Μητροπολίτη Καλαμαριάς κ.κ Ιουστίνο που αγκαλιάζει την αγάπη μας για το θέατρο, τους υπευθύνους του κέντρου νεότητας της Μητρόπολης Καλαμαριάς, το εκκλησιαστικό συμβούλιο της ενορίας του Αγίου Παντελεήμονα που συνεχίζει αδιάκοπα και με υπομονή 14 χρόνια να μας παραχωρεί χώρο για τις πρόβες. Τέλος όλους εσάς που μας τιμάτε κάθε φορά με την παρουσία, την αγάπη σας και το χειροκρότημα σας. Ευχαριστούμε..

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΑΓ. ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ